

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: V. Z.**, zastoupen JUDr. Annou Belkovou, advokátkou, se sídlem Lindavská 785, Praha 8, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2005, č. j. 15 Az 370/2003 - 22,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Anně Belkové, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2150 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 22. 1. 2003, č. j. OAM - 3785/VL - 19 - C10 - 2002, nebyl žalobci udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný vyšel z toho, že žalobce neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, na základě které by bylo možno se domnívat, že byl pronásledován z důvodu

uvedených § 12 písm. a) zákona o azylu nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, kterou napadl rozhodnutí správního orgánu v celém rozsahu výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a o nevztažení překážky vycestování podle § 91 téhož zákona. O žalobě rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 17. 3. 2005, č. j. 15 Az 370/2003 - 22, tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že žalobce neprokázal, že je skutečně pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 písm. a/ a b/ zákona o azylu).

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 19. 4. 2005 kasační stížnost, v níž namítl, že krajský soud posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem a dále shledal vážná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu v projednání věci u krajského soudu, kdy uvedený soud podle jeho názoru projednal předmětnou věc v rozporu se zákonem o azylu.

Kasační stížnost stěžovatel doplnil prostřednictvím ustanovené zástupkyně podáním ze dne 28. 9. 2005, v němž uvedl, že důvody pro podání kasační stížnosti mění a specifikuje tak, že tuto stížnost podává z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b), a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel je toho názoru, že rozhodnutí žalovaného mělo být zrušeno, protože skutková zjištění, z nichž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, nemají oporu ve spisech, resp. jsou s nimi v rozporu (§ 103 odst. 1 písm. b/ s. ř. s.). Stěžovatel má za to, že uvedl, jak vyplývá ze správního spisu, dostatek konkrétních skutečností, které osvědčují, že byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a rovněž osvědčují odůvodněnost jeho strachu z takového pronásledování ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) a b) zákona o azylu ve spojení s § 2 odst. 6 zákona o azylu, když poté, co na podzim roku 2000 vystoupil na protivládní demonstraci, byl ohrožován na životě a byl na něj opakovaně vyvíjen fyzický i psychický nátlak - bylo mu vyhrožováno zabitím a ohrožením jeho rodiny. S ohledem na okolnosti, za kterých k tomu došlo, se odůvodněně domníval, že je pronásledován ze strany ukrajinských úřadů. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2000 a za rok 2001, ze které měl správní orgán dle odůvodnění svého rozhodnutí vycházet, pak vyplývá, a to v rozporu se závěry správního orgánu, že lidská práva na Ukrajině byla v uvedené době porušována, a to konkrétně i způsobem, který ve své žádosti a další dokumentaci, která je součástí právního spisu, stěžovatel uvedl. V dané situaci se stěžovatel nemohl obrátit na místní orgány s žádostí o pomoc a nelze mu klást za vinu, že si neopatřoval důkazy o persekuci své osoby. Tyto skutečnosti měl vzít správní orgán při posuzování žádosti stěžovatele do úvahy a měl mu udělit azyl z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Dále stěžovatel namítá, že pokud žalovaný posuzoval jeho žádost o azyl i na pozadí dalších zpráv o politické a ekonomické situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, žádná z těchto zpráv není a nebyla součástí správního spisu. Pouze v příloze k protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 8. 11. 2002 je obsažen seznam 34 dokumentů, které měl mít správní orgán k dispozici, o žádném z nich (s výjimkou výše uvedené zprávy) se však ve svém rozhodnutí konkrétně nezmiňuje. Skutečnosti, které žalovaný uvádí ve svém rozhodnutí jako skutečnosti, kterými stěžovatel odůvodnil svoji žádost o azyl, jsou podle stěžovatele uváděny žalovaným neúplně a zkresleně - v rozporu z obsahem spisu - a jsou formulovány tak, aby odůvodnily zamítavé rozhodnutí. Žalobce

se dále domnívá, že právě skutečnost, že v České republice žije jeho manželka a děti, představuje případ hodný zvláštního zřetele pro který mu měl správní orgán udělit azyl z humanitárních důvodů ve smyslu § 14 zákona o azylu. Přestože správní orgán v napadeném rozhodnutí uvádí, že posuzoval osobní situaci stěžovatele, skutečnosti týkající se rodiny stěžovatele nevzal do úvahy, přestože byly ve spisu obsaženy.

Krajský soud se ve svém rozsudku ztotožnil se skutkovým stavem tak, jak byl zjištěn správním orgánem, přičemž tento stav, jak vyplývá ze skutečnosti uvedených výše byl zjištěn nesprávně. Ztotožnil se i s nesprávným právním posouzením věci správního orgánu. Rozhodnutí krajského soudu, kterým zamítl žalobu na přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, je tedy podle stěžovatele rovněž nesprávné - tj. nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že kromě zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA, nejsou a nebyly součástí správního spisu žádné další zprávy, chybějící zprávy pak nemohly být soudem ani přezkoumávány a soud tedy vydal rozhodnutí, kterým zamítl žalobu bez znalosti obsahu zpráv, ke kterým se vyjadřuje. Vzhledem k tomu, že posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, které mělo být obsahem těchto zpráv, mělo v řízení o udělení azylu stěžovateli zásadní význam, stěžovatel má za to, že krajský soud rozhodl na základě neúplného a nedostatečně zjištěného skutkového stavu a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, resp. pro jinou vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Poukazuje na to, že v průběhu správního řízení bylo jednoznačně objasněno, že důvodem žádosti stěžovatele o udělení azylu jsou vlastní ekonomické problémy související s jeho nezaměstnaností. K námitkám stěžovatele žalovaný sděluje, že žádná zpráva popisující dodržování lidských práv v zemi původu skutečně nemůže zachytit osobní situaci konkrétního žadatele o azyl. Zprávy, které správní orgán používá v rámci řízení o udělení azylu, popisují obecnou situaci v zemi původu žadatele a slouží pouze za výchozí bod, od něž se pak odvíjí posuzování a hodnocení každého případu. Použité zprávy jsou relevantní pro posouzení situace v zemi původu stěžovatele, rozhodná doba pro užití zpráv je doba, kdy byl projeven úmysl požádat o azyl. Stěžovatel měl možnost seznámit se z obsahem jednotlivých zpráv, vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání, popř. navrhnout jejich doplnění, stěžovatel se však se jejich obsahem seznámit nechtěl, ani nežádal jejich doplnění. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud při tom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

K důvodu uplatněnému podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud uvádí, že neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru,

že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel v jednotlivých fázích azylového řízení. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Z obsahu žádosti o azyl, stěžovatelova vlastnoručního prohlášení a provedeného pohovoru zcela jednoznačně vyplynuly i relevantní okolnosti, které byly nezbytné k řádnému zjištění skutečného stavu věci, přičemž ani Nejvyšší správní soud žádné nedostatky či pochybení žalovaného neshledal. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Ani sám stěžovatel ostatně nikdy v průběhu správního či soudního řízení jakékoli další dokazování nenavrhoval. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal. Krajský soud podle názoru Nejvyššího správního soudu při vlastním přezkoumání žalobou dotčeného rozhodnutí tak správně vyšel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který správně po právní stránce posoudil a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry krajského soudu a shodně s tímto soudem má za to, že stěžovatelem uváděné důvody pro udělení azylu, a to jak v řízení před správním orgánem, tak potom obdobně i v řízení před soudem, nelze zařadit pod žádný zákonný důvod, pro který lze podle zákona o azylu žadateli azyl udělit, anebo jinak řečeno, na jehož základě je na udělení azylu právní nárok. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak krajský soud právní otázku v předcházejícím řízení posoudil správně. S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně usoudil a rozhodl, že stěžovatel nemá nárok na udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

V případě udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, lze jej udělit pouze v případě hodného zvláštního zřetele, přičemž zákon nestanoví podmínky pro jeho udělení. Proto na něj není právní nárok a zůstává tak pouze na režimu správního uvážení posoudit důvody žadatele o azyl. Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný zkoumal, zda v případě stěžovatele nebyly dány důvody pro udělení humanitárního azylu, a dospěl k závěru, že tomu tak není. Udělení tohoto azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména kdy stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl. Skutečnost, že v České republice žije stěžovatelova manželka a jeho dvě děti, není sama o sobě důvodem pro udělení humanitárního azylu.

S ohledem na důvody pro udělení azylu uváděné stěžovatelem, nebylo zapotřebí, aby krajský soud měl kromě zpráv Ministerstva zahraničních věcí USA k dispozici ještě další zprávy o situaci v zemi původu stěžovatele. Absence těchto zpráv ve správním spisu nelze považovat za takovou vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Ústí nad Labem napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., krajský soud nepochybil, jestliže považoval rozhodnutí žalovaného za zákonné a neshledal na něm vady

řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a námitky stěžovatele o tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. rovněž nebyly shledány důvodnými.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodů nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyně advokátka JUDr. Anna Belková, jíž Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 7 s. ř. s. odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a v písemném podání soudu podle § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky, pokud se jednalo o doplnění kasační stížnosti a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky). Požadovanou odměnu ve výši poloviny úkonu v částce 500 Kč za podání Krajskému soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2005 ve věci žádosti o zaslání listin ze spisu pro účely doplnění kasační stížnosti a za vyjádření k výzvě Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2006, nebyla odměna přiznána, protože advokátní tarif neumožňuje takovéto přiznání za uvedené úkony.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu